



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Rutschem ve věci

žalobce: D. I. B. S.

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7
poštovní schránka 21/OAM

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. října 2022, č. j. OAM-810/ZA-
ZA11-P07-2022, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Žádost žalobce o ustanovení zástupce k ochraně jeho práv v této věci se zamítá.
- II. Žaloba se zamítá.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného byla opakovaná žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany posouzena jako nepřipustná podle §10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon o azylu“), a řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo podle § 25 písm. i) téhož zákona zastaveno.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce namítal, že napadeným rozhodnutím byla zkrácena jeho práva coby žadatele o udělení mezinárodní ochrany, v důsledku čehož mu hrozí závažná újma. Uvedl, že pokud by se měl vrátit do země původu, hrozilo by mu nebezpečí, neboť vystupoval veřejně proti politickému režimu na Kubě a proti vládě. Pokud by se měl vrátit, měl by obavy o svoje zdraví a život, vše s ohledem na to, že se angažoval v politické opozici. Problém by podle něj měla i jeho rodina žijící na Kubě. Pokud by se vrátil do země původu, byl by i s rodinou režimem pronásledován i jinak omezen.
3. Také v žalobě uvedl, že žádá o případné udělení doplňkové ochrany podle § 14 zákona o azylu.
4. Součástí žaloby byla i žádost o ustanovení zástupce. Žalobce tvrdil, že ustanovení zástupce je v projednávané věci nezbytné k ochraně jeho práv, neboť není znalý českého práva a není schopen se sám hájit před soudem.
5. Závěrem s přihlédnutím ke shora uvedenému navrhnul, aby zdejší soud žalované rozhodnutí v celém rozsahu zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

6. Ve svém vyjádření žalovaný uvedl, že dospěl k závěru, že žalobce v jeho opakované žádosti o mezinárodní ochranu neuvedl a ani se neobjevily žádné nové skutečnosti ve smyslu zákona o azylu, které by nebyly bez vlastního zavinění žalobce předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím řízení, a které by svědčily o tom, že žalobce mohl být vystaven pronásledování z azylově relevantních důvodů nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu.
7. Dále žalovaný uvedl, že totožnost důvodů podané opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce výslovně potvrdil i při poskytování údajů k opakované žádosti.
8. Dále žalovaný uvedl rozsudky Nejvyššího správního soudu, které podle něj na případ přiléhají, jednalo se o rozsudky ze dne 16. 5. 2017, č. j. 1 Azs 57/2017 – 52, ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 – 96, ze dne 23. 9. 2009, č. j. 1 Azs 43/2009 – 66 a ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003-42.
9. Vzhledem ke shora uvedenému závěrem žalovaný krajskému soudu navrhnul, aby žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítnul.

IV. Skutková zjištění a právní závěry krajského soudu

10. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy první a druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Učinil tak bez nařízení jednání, protože s takovým postupem souhlasil žalovaný výslovně, žalobce pak postupem dle § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. O věci usoudil následovně.
11. Krajský soud předesílá, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4

As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47; všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz).

12. Soud nejprve rozhodl o žádosti žalobce o ustanovení zástupce. Dle § 35 odst. 10 s. ř. s. navrhopateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát.
13. K ověření skutečnosti, zda u žalobce jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, vyzval zdejší soud žalobce usnesením ze dne 12. 1. 2023, č. j. 30 Az 1/2023 – 24, k předložení řádně vyplněného a podepsaného formuláře o osobních, majetkových a výdělkových poměrech ze strany žalobce. Uvedené usnesení bylo žalobci řádně doručeno postupem podle ustanovení § 42 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 49 odst. 4 zákona č. 99/1963, občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů. Žalobce uvedenou povinnost nesplnil, neosvědčil tedy, že u něho existují předpoklady pro osvobození od soudního poplatku.
14. Dále krajský soud vyhodnotil, že žaloba sama o sobě netrpěla žádnými vadami, obsahovala logickou žalobní argumentaci, byť v obecnější rovině, tudíž ji shledal projednatelnou bez toho, že by musel žalobce vyzývat k odstranění jejích vad. Dle krajského soudu tak nebyla splněna ani druhá z podmínek vymezených v § 35 odst. 10 s. ř. s., neboť z uvedených důvodů nebylo ustanovení zástupce žalobce k ochraně jeho práv v daném řízení nezbytně třeba. Ze své úřední činnosti si je soud navíc vědom, že původní žalobcova žádost o mezinárodní ochranu byla také předmětem řízení před zdejším soudem, a to pod spisovou značkou 29 Az 2/2018. Přestože v této věci byl žalobci zástupce ustanoven, žaloba byla zamítnuta. Důvodnost zamítnutí tehdejší žaloby navíc stvrdil i Nejvyšší správní soud usnesením o odmítnutí kasační stížnosti zde dne 16. 4. 2020, č. j. 2 Azs 305/2019 – 43.
15. Dále se soud zabýval meritorním posouzením žaloby. Nejprve ověřil z obsahu správního spisu následující skutečnosti. Žalobce podal opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že nebyl členem žádné politické strany ani skupiny, vystupoval proti kubánské vládě, byl příznivcem opozice. Dále uvedl, že je rozvedený a má jednoho syna, který se narodil 24. 12. 2018 na Ukrajině, kde nyní i se svou matkou žije.
16. Jako odůvodnění opakované žádosti o mezinárodní ochranu žalobce uvedl, že má nyní více důvodů, než v předchozím řízení. Pokud by se vrátil na Kubu, měl by vážný problém, k tomu správnímu orgánu předložil ručně psané listiny. V první listině žalobce uvedl, že ho šikanují osoby s vládními pravomocemi z Kuby i Evropy, protože se snaží o provedení jeho deportace. Dále uvedl, že osoby, které se na Kubě stavějí proti režimu, jsou potlačovány nelítostným způsobem. Zmínil také, že má na Ukrajině syna. Nakonec dodal, že z důvodu ochrany vlastního života nemůže poskytnout další podrobnosti.
17. Závěrem při poskytování údajů k opakované žádosti žalobce uvedl, že všechny uvedené skutečnosti uváděl již při předchozí žádosti o mezinárodní ochranu.
18. Dne 21. 10. 2022 bylo vydáno napadené rozhodnutí, v němž žalovaný uvedl, že žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřijatelná podle ustanovení § 10a, odst. 1 písm. e) zákona o azylu a řízení podle ustanovení § 25 písm. i) téhož zákona zastavil.

19. Následující odstavce se věnují právnímu hodnocení nadepsaného soudu.
20. Podle ustanovení § 10a odst. 1 písm. e) je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná, pokud-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřijatelnou podle § 11a odst. 1.
21. Podle ustanovení § 11a odst. 1 písm. a) a b) podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.
22. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2017, č. j. 1 Azs 57/2017-52 „opakovanou žádost o mezinárodní ochranu lze věcně posoudit pouze tehdy, uvedl-li žadatel nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Přitom i opakovaná žádost, která formálně neuvádí nové skutečnosti či zjištění pro udělení azylu ani doplňkové ochrany, nemůže být podle názoru rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu považována za žádost shodnou, a tudíž nepřijatelnou, jestliže se od předcházejícího pravomocného rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany zásadním způsobem změnila situace v zemi původu a tato změna by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V odůvodnění rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřijatelnost dle § 25 písm. i) zákona o azylu je správní orgán povinen uvést zdůvodněný závěr o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 – 96, publ. pod č. 2642/2012 Sb. NSS). Institut opakované žádosti neslouží k doplňování předchozí žádosti ani ke zhojení nevyužití opravných prostředků proti meritornímu přezkoumání předešlé věci. Věcné projednání opakované žádosti je výjimkou, kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 – 65).“
23. Jak sám žalobce při poskytování údajů k opakované žádosti uvedl, všechny jím zmíněné skutečnosti uváděl již ve své první žádosti o mezinárodní ochranu. Správní orgán se pak třemi uvedenými kritérii, která vyplývají ze shora uvedeného judikátu Nejvyššího správního soudu, zabýval na stranách 5 a 6 napadeného rozhodnutí. Krajský soud pouze ve stručnosti dodává, že žalobce proti důvodům napadeného rozhodnutí nikterak konkrétně nebrojil, prakticky v žalobě pouze opakoval důvody, pro něž se domníval, že by měl získat mezinárodní ochranu.
24. Krajský soud si je vědom, že žalobcovy tvrzení o tom, že má na Ukrajině syna, je novou skutečností, stejně jako žalovaný se však nedomnívá, že je tato skutečnost azylově relevantní. Žalovaný se s tímto tvrzením vypořádal na straně 5 napadeného rozhodnutí,

kde uvedl, že „je zjevné, že on sám (žalobce), jak vyplynulo z jeho výpovědí, pobýval de facto celou dobu života jeho údajného syna v zahraničí mimo Ukrajinu, nejprve v ČR, a poté ve Španělsku. Své údajné otcovství rovněž nijak nedoložil a nevysvětlil ani, jak se mohl narodit jeho syn na Ukrajině v roce 2018, když on v tu dobu pobýval pouze v ČR a následně ve Španělsku, ani kde se setkal s jeho matkou, proč tato žije i za současné situace na Ukrajině apod. Správní orgán tak toto žadatelovo tvrzení považuje za zcela nevěrohodné a zjevně účelově uvedené ve snaze dosáhnout jakýmkoliv způsobem legalizace jeho pobytu v ČR, potažmo v EU, a vyhnutí se deportaci. A to bez ohledu na to, že uvedená skutečnost, tedy údajný nezletilý syn žijící na Ukrajině, nemá naprosto žádný vliv na výsledek jeho azylového řízení, vedeného v ČR.“

25. Zdejší soud dále konstatuje, že žalovaný se na straně 6 žalovaného rozhodnutí dostatečně vypořádal i se situací v zemi původu žalobce, která se od přechozího řízení nezměnila.
26. Žalobce dále uvedl, že žádá o případné udělení doplňkové ochrany podle ustanovení § 14 zákona o azylu. Učinil tak ovšem ve zcela obecné rovině, aniž by tuto svoji žádost jakkoliv odůvodnil. Důvody pro udělení doplňkové ochrany se správní orgán zabýval již v rozhodnutí o původní žádosti žalobce o mezinárodní ochranu. Krajský soud znovu připomíná, že původní rozhodnutí o zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu bylo také podrobeno přezkumu zdejším soudem a Nejvyšším správním soudem, viz odstavec 14 tohoto rozsudku, přičemž tehdejší žaloba byla rovněž zamítnuta a následná kasační stížnost odmítnuta pro nepřijatelnost.
27. Krajský soud tedy žádné ze žalobních námitek nepřisvědčil, žalobou napadené rozhodnutí bylo dle jeho názoru vydáno v souladu se zákonem, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
28. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Z obsahu soudního spisu je však patrné, že žalovanému žádné náklady v řízení před soudem nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 24. března 2023

JUDr. Jan Rutsch v. r.

Za správnost vyhotovení: I. S.

samosoudce